

شرح بیماری

بیماری انسداد مزمن ریوی اصطلاحی است که برای انسداد مزمن مجاری هوایی به کار می رود. بروز این بیماری مرتباً در حال افزایش است. مردان بیشتر از زنان دچار این بیماری می شوند.

علائم

امکان دارد علائم تا سنین میانسالی ظاهر نشوند. با این که عقیده بر این است که بیماری از همان اوایل دوران بزرگسالی آغاز می شود ولی با توجه به شدت بیماری علائم زیر در فرد ممکن است بروز نماید:

- بی قراری، خستگی ✓
- تنگی نفس: تنگی نفس که طی چندین سال بر شدت آن افزوده می شود. ✓

- ✓ وجود خلطی که ضخیم است و به سختی می توان آن را خارج کرد.
- ✓ رنگ و خصوصیات خلط بر حسب این که عفونت وجود داشته باشد یا نه، متغیر است.
- ✓ گاهی بروز عفونت های مکرر در ریه ها یا لوله های نایزهای سرفه مداوم: خلط دار یا بدون خلط
- ✓ کاهش وزن و بی اشتهاپی

علل شایع

عوامل زیر در بروز انسداد مزمن ریبه می تواند دخالت داشته باشد:

- ✓ اختلالات ژنتیکی
- ✓ عفونت ویروسی
- ✓ مواجهه شغلی با مواد تحریک کننده (مثلاً در مورد آتش نشانان)
- ✓ سیگار کشیدن
- ✓ آلودگی هوا

عوامل خطر:

- ✓ قرار گرفتن در معرض دود سیگار (به خصوص بزرگسالانی که والدین آنها سیگار می کشیدند)
- ✓ بروز ذات الریه ویروسی در اوایل زندگی
- ✓ سابقه خانوادگی بیماری های تنفسی و ریوی و یا حساسیت
- ✓ سیگار کشیدن
- ✓ پیری

عوارض احتمالی

در صورت ابتلا به این بیماری ممکن است عوارض زیر در فرد ایجاد شود:

- ✓ کاهش تدریجی کار ریبه
- ✓ عفونت های مکرر
- ✓ اضطراب
- ✓ افسردگی
- ✓ پرفشاری خون ریوی
- ✓ تشکیل حفره هایی در ریه و اختلال حاد تنفسی

تشخیص

امکان دارد آزمایشات تشخیصی شامل موارد زیر باشند:

- ✓ آزمایش خون
- ✓ بررسی کار ریبه (اسپیرومتری)
- ✓ سی تی اسکن
- ✓ تصویربرداری قفسه سینه

درمان

اهداف کلی درمان عبارتند از:

- ✓ تخفیف علائم
- ✓ کند کردن روند پیشرفت بیماری
- ✓ کاهش شدت عوارض احتمالی جهت کاهش علائم و پیشرفت رو به بهبودی سریعتر بهتر است اقدامات زیر انجام شود:

- ✓ درمان در منزل معمولاً کافی است، اما اگر عفونت رخ دهد یا علائم بدتر شوند امکان دارد بستری کردن در بیمارستان ضروری باشد.
- ✓ ترک سیگار اهمیت زیادی دارد: از فرار گرفتن در معرض دود سیگار و مواد تحریک کننده نیز باید اجتناب شود.
- ✓ وضعیت سلامت نایزها را می توان با تخلیه نایزها به کمک تغییر وضعیت بدن و فیزیوتراپی مخصوص قفسه سینه بهبود بخشید.
- ✓ واکسن آنفلوآنزا برای پیشگیری از ذات الریه ناشی از باکتری پنوموکک سالانه یک بار توصیه می شود.
- ✓ با پیشرفت بیماری ممکن است نیاز به اکسیژن وجود داشته باشد.
- فعالیت**
- ✓ جهت انجام فعالیت لازم است موارد زیر را مد نظر قرار دهید:
- ✓ بی تحرکی طولانی مدت باعث افزایش ناتوانی می شود. اگر بیماری قلبی شدیدی وجود نداشته باشد، لازم است که بیمار با مشورت پزشک برنامه ورزشی منظمی مانند پیاده روی را دنبال کند.
- ✓ ممکن است اقدامات دیگری مانند کار درمانی، باز توانی کاری و فیزیوتراپی نیز توصیه شود
- رژیم غذایی و تغذیه**
- ✓ روزانه حداقل ۱۰-۸ لیوان مایعات بنوشید.
- ✓ مواد غذایی پر کالری، پر پروتئین و پر ویتامین (ث، اسید فولیک و...) مصرف کنید.
- ✓ تعداد وعده های غذایی را افزایش داده ولی حجم غذای مصرفی را در هر وعده کاهش دهید.
- ✓ میوه و مایعات بیشتر مصرف کنید.
- ✓ از خوردن مواد حاوی کافئین مانند قهوه، چای، کولا، شکلات، غذاهای نفاخ (کلم، حبوبات و ...) خودداری کنید.
- دارو**
- ✓ ممکن است پزشک با توجه به شدت و علائم بیماری داروهای زیر را تجویز کند:
- ✓ داروهای گشاد کننده نایز: درمان از این مرحله آغاز می شود و پس از ارزیابی پاسخ به آن، مقدار دارو طوری تنظیم می شود که اثرات جانبی به حداقل برسند.
- ✓ آنتی بیوتیک ها برای عفونت
- ✓ در بعضی از بیماران، مصرف داروهای ضد التهابی (کورتیکواستروئیدها) ممکن است سودمند باشد.
- ✓ امکان دارد داروهای برای اضطراب یا افسردگی توصیه شود، اما این داروها باید با احتیاط مصرف شوند زیرا بیمار نباید زیاد از حد تحت اثرات آرامبخش و خواب آوری این داروها قرار گیرد.
- ✓ تجویز سایر داروها
- ✓ **در چه شرایطی به پزشک مراجعه نمایید؟**
- ✓ اگر تب به علائم اضافه شود یا درد قفسه سینه افزایش یابد.
- ✓ اگر در خلط خون ظاهر شود یا خلط غلیظ شود.
- ✓ اگر حتی در زمانی که استراحت می کنید یا سرفه ندارید نیز تنگی نفس داشته باشید.

تهیه کننده: واحد آموزش و پیگیری بیمار
تایید کننده: دکتر جعفر کیاست فر (متخصص
بیماریهای داخلی)

منابع: درسنامه داخلی جراحی برونر سوارث
۲۰۲۲

پایگاه اطلاعاتی: www.Nhs.com

تاریخ آخرین ویرایش: پاییز ۱۴۰۲

شماره تلفن جهت پاسخگویی به

سوالات: ۰۴۴-۳۱۹۹۶۳۶۲